

Etnografinė sodyba ir dangaus šviesulių stebyklė

<http://muziejus.moletai.lt/sodyba.html>

Adresas: Kulionys, Čiulėnų sen., Molėtų rajonas
Tel.: 8 682 14559, el. paštas jonas@moletai.lt

Vedėjas: [Jonas Vaiškūnas](#)

Etnografinė sodyba

Šalia [Molėtų observatorijos](#) vaizdingoje Lenktinio ežero pakrantėje yra išlikusios senos etnografinės sodybos statiniai - rūsys, tvartas, pirtis. Ši sodyba, kaip ir visa pietinė Lenktinio ežero pakrantė priklauso Molėtų krašto muziejui. Šalia išlikusių pastatų yra numatyta pastatyti - tradicinę dviejų galų trobą, klėtį ir kluoną. Atstačius sodybos pastatus juose bus įrengta liaudies astronomijos ir kosmologijos ekspozicija.

Dangaus šviesulių stebyklą

1996 metais šalia sodybos buvo įrengta Senovinė dangaus šviesulių stebyklą - šventvietė. Rato iš dešimties medinių šventyklos stulpų su kalendoriniais ženklais viduryje įrengtas akmeninis Saulės-ugnies aukuras. Stulpai žymi šešias pasaulio šalis ir Saulės tekėjimo bei laidos azimutus svarbiausių kalendorinių švenčių dienomis. Čia apsilankius galima susidaryti įspūdį, kaip senovėje buvo stebimi dangaus šviesuliai, atliekami kalendorinio laiko skaičiavimai.

Nuo 1997-tų metų paskutinį balandžio savaitgalį čia kasmet švenčiama senovinė lietuvių pirmosios žalumos šventė - [Jorė](#).

Senosios dangaus šviesulių stebyklą buvo skirtos ne tik dangaus šviesulių stebėjimams, tačiau ir tradicinėms tikibinėms apeigoms.

Šalia sodybos planuojama atkurti XIIIa. Vilniuje Šventaragio slėnyje buvusios Perkūno šventyklos statinį.

[Kviečiame prisidėti prie Perkūno šventovės atstatymo.](#)

Etnografinėje sodyboje priimamos ekskursijos, vasarą rengiamos kūrybinės stovyklos.

Kaip mus rasti ?

Vilniaus - Utenos plento 72-ame kilometre sukama rodyklės su užrašu "Observatorija 5 km." nurodyta kryptimi ir važiuojama 4 km. iki dešinėje kelio pusėje telkšančio Gilužio ežero. Už ežero pasukę į dešinę už 200 m. atrasite Etnografinę sodybą ([žr. schemą](#)).

Etnografinėje sodyboje

- sužinosite kaip dangaus šviesulius stebėjo mūsų protėviai, pamatysite atkurtą unikalią senovės dangaus šviesulių stebyklą – šventvietę;
- išgirsite daug įdomaus apie mūsų protėvių pagonišką pasaulėžiūrą, apie senovės lietuvių astronomijos žinias, apie senąjį lietuvių zodiaką;
- galėsite apsistoti savo palapinėse sodybos teritorijoje ant Lenktinio ežero kranto.
- esant giedrai nakčiai galėsite užsisakyti pažintinę-ekskursiją po žvaigždėtą dangų – išmoksite atpažinti pagrindinius žvaigždynus, susivoksime žvaigždžių keliuose, Visatos erdvėse.
- galite užsisakyti pažintinę ekskursiją po Observatorijos apylinkes ([žr. schema](#)).
- žiemą ir vasarą galite išsikaitinti archaiškoje dūminėje pirtyje ant Lenktinio ežero kranto.

